

WYDZIAŁ CHEMICZNY					
KARTA PRZEDMIOTU					
Nazwa przedmiotu w języku polskim: Modelowanie procesów technologicznych					
Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Process modeling of chemical technology					
Kierunek studiów (jeśli dotyczy): Technologia chemiczna					
Specjalność (jeśli dotyczy):					
Poziom i forma studiów: II stopień /niestacjonarna					
Rodzaj przedmiotu: obowiązkowy					
Kod przedmiotu TCC028003					
Grupa kursów NIE					
	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	9		18		
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	30		60		
Forma zaliczenia	zaliczenie na ocenę		zaliczenie na ocenę		
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)					
Liczba punktów ECTS	1		2		
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)					
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu (BK)	0,3		0,6		
WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH					
1. Znajomość chemii fizycznej: termodynamika, kinetyka					
2. Znajomość matematyki: różniczkowanie, całkowanie, równania różniczkowe					
CELE PRZEDMIOTU					
C1 Zapoznanie z matematycznym opisem złożonego procesu chemicznego.					
C2 Zapoznanie z celami modelowania: symulacją, optymalizacją i sterowaniem procesem.					
C3 Nauczenie formułowania i rozwiązywania prostych zadań optymalizacyjnych.					
PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ					
Z zakresu wiedzy:					
Osoba, która zaliczyła przedmiot:					
PEK_W01 - ma podstawową wiedzę o modelach procesów z reakcją chemiczną					
PEK_W02 - zna przykłady zastosowania modelowania do symulacji i optymalizacji procesu					
PEK_U03 - potrafi sformułować i rozwiązać zadanie optymalizacji warunków pracy reaktora					
Z zakresu umiejętności:					
Osoba, która zaliczyła przedmiot:					
PEK_U01 - potrafi wykonać obliczenia regresyjne w modelowaniu kinetyki reakcji chemicznej					
PEK_U02 - potrafi przeprowadzić symulację numeryczną pracy reaktora					
PEK_U03 - potrafi sformułować i rozwiązać zadanie optymalizacji warunków pracy reaktora					
TREŚCI PROGRAMOWE					

Forma zajęć - wykład		Liczba godzin
Wy1	Modelowanie procesu, modele matematyczne opisujące pracę reaktorów chemicznych. Zastosowania modelowania: symulacja, optymalizacja, sterowanie procesem, regresja. Modelowanie kinetyki reakcji chemicznych Bilanse molowe i cieplne w modelach reaktorów: przepływowym zbiornikowym (CSTR), przepływowym tłokowym (PFR), ze złożem katalitycznym (PBR)	3
Wy2	Wymiana ciepła w reaktorach chemicznych, bilans cieplny, modelowanie, optymalizacja oraz sposoby realizacji procesów egzotermicznych i endotermicznych. Modele reakcji przemysłowych na przykładzie syntezy amoniaku. Proces syntezy amoniaku w reaktorze ze złożem katalizatora (PBR) – rozwiązania aparaturowe.	3
Wy3	Kaskada reaktorów CSTR: model, optymalizacja parametrów pracy, bilans cieplny. Kolokwium zaliczeniowe.	3
	Suma godzin	9
Forma zajęć - laboratorium		Liczba godzin
La1	Wprowadzenie do programu Polymath. Analiza regresji w modelowaniu kinetyki reakcji chemicznych.. Określanie rzędu reakcji i stałej szybkości reakcji na podstawie danych doświadczalnych: a) metodą nadmiaru substratu w reaktorze okresowym, b) dla reakcji w fazie ciekłej i c) w fazie gazowej przebiegających w reaktorze z przepływem tłokowym (PFR).	4
La2	Analiza regresji w szacowaniu rzędu reakcji i stałej szybkości reakcji na podstawie danych z reaktora przepływowego z doskonałym mieszaniem (CSTR). Symulacja pracy CSTR (pojedynczego i w kaskadzie) na przykładzie różnych reakcji złożonych.	4
La3	Wpływ rzędu reakcji na stopień przereagowania w reaktorze izotermicznym tłokowym. Symulacja PFR w warunkach izotermicznych, adiabatycznych i nieadiabatycznych. Określenie optymalnego profilu temperatury pracy PFR	4
La4	Reakcje ze zmianą objętości w PFR. Reakcje w stałej objętości i zmiennym ciśnieniu oraz w stałym ciśnieniu i zmiennej objętości w reaktorze okresowym. Symulacja pracy adiabatycznego reaktora okresowego	3
La5	Kolokwium sprawdzające	3
	Suma godzin	18
STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
N1. Wykład z prezentacją multimedialną N2. Arkusz kalkulacyjny N3. Program matematyczny Polymath		
OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
P (wykład)	PEK_W01 PEK_W02	Kolokwium sprawdzające

	PEK_W03	
P (laboratorium)	PEK_U01 PEK_U02 PEK_U03	Kolokwium sprawdzające
LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
<u>LITERATURA PODSTAWOWA:</u> [1] S.M., Walas, Chemical Reaction Engineering Handbook of Solved Problems, Gordon and Breach Pub. [2] S. Kucharski, J. Głowiński, Podstawy obliczeń projektowych w technologii chemicznej, 3 wyd., Oficyna Wyd. PWr, Wrocław 2010 [3] Praca zbiorowa: Przykłady i zadania do przedmiotu Podstawy technologii chemicznej, Oficyna Wyd. PWr, Wrocław 1991		
<u>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:</u> [1] W.L. Luyben, Modelowanie, symulacja i sterowanie procesów przemysłu chemicznego, WNT, Warszawa 1976		
OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)		
prof. dr. hab. inż. Józef Hoffmann, jozef.hoffmann@pwr.edu.pl		